

Tudományos ülés:

A korszerű laboratóriumi vizsgálatokról

Tudományos ülést rendezett a Szeged megyei városi tanács kórháza az orvosi laboratóriumi vizsgálatok témaköréből, mely nemcsak az orvosi metodikával foglalkozók, hanem a klinikusok érdeklődését is felkeltette. A kórház rendszeres tudományos ülései sorában ezúttal először töltötte be az üléselemzők tisztét orvosnő: dr. Béládi Ilona, a Szegedi Orvostudományi Egyetem mikrobiológiai intézetének docense, akit dr. Bódis Lajos, a kórház igazgató-főorvosa üdvözölt.

Dr. Szabó Mihálynak, a kórházi laboratórium vezető főorvosának és a kórház I. belosztálya adjunktusának, dr. Vári Klárának előadása egy nálunk kevésbé ismert körképet mutatott be, melynek felismerésében lényeges szerepe van a korszerű laboratóriumi vizsgálatnak. Dr. Papp Juhász Nóra laboratóriumi orvos egy olyan újabb módszerről beszélt, mely a szinte népbetegségek számított krónikus, nem tbc-s, légúti fertőzések gyógykezeléséhez szükséges bakteriológiai vizsgálatokat teszi eredményesebbé. A vese-működés egyik fontos vizsgálati eljárását elemezte dr. Szabó Mihály és dr. Polgár Adrienne laboratóriumi al-

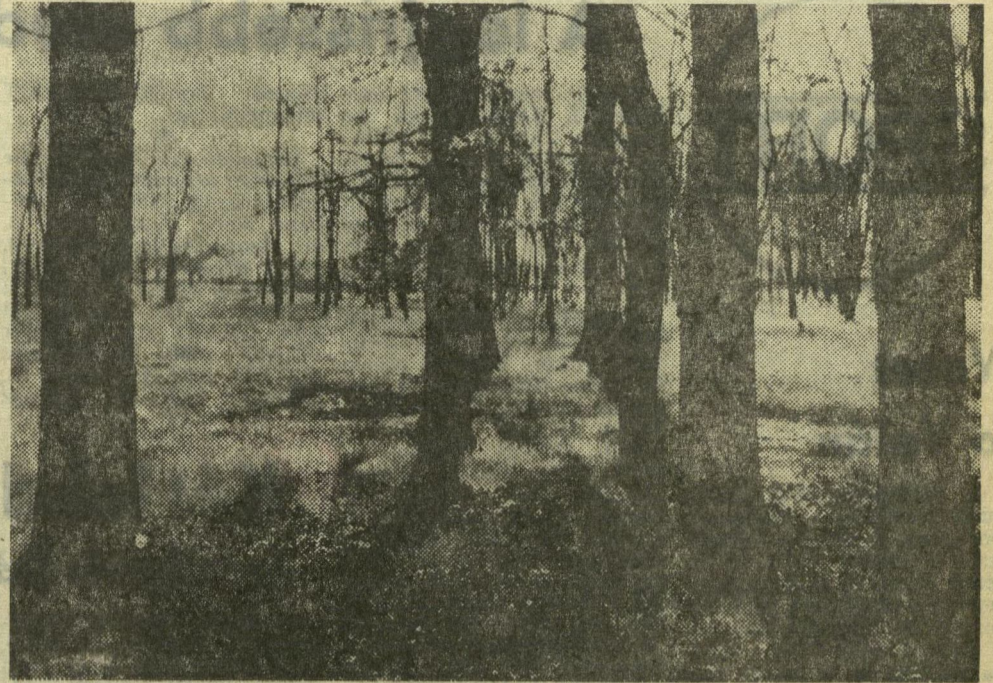
orvos közös referátuma. A különböző módszerekkel végzett vizsgálatok összehasonlításában, úgy tűnik, mód nyílik ezt a gyakorlatilag fontos vizsgálatot az eddigiekénél hatóságosabban és gazdaságosabban végezni. Végül dr. Szabó Mihály előadása hangzott el az immunológiai terhelességi reakciókról. Módszere, mely a terhelesség korai megállapításán kívül a terhelességpatológiában is fontos, érzékenyebb, több szempontból előnyösebb az ismertebb biológiai próbánál, az úgynevezett „békareakciónál”. Dr. Szabó Mihály előadása a módszer kialakulását, elvi kérdéseit foglalta össze, részben saját tapasztalatai alapján, hiszen hosszú évek óta foglalkozik vele. Évi 4,5–5 ezer vizsgálatot végeznek saját reagensszekkel, igen gazdaságosan a kórház laboratóriumában. A hozzászólásokból kiderült, a módszert a Szegedi Orvostudományi Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája is átvette, eredményesen alkalmazza.

Befejezésül dr. Béládi Ilona hangoztatta az orvosgyógyászat és a kórház együttműködésének, kapcsolatainak jelentőségét, s jólesően nyugtázta a kórház tudományos aktivitását.

Nincs „hagymaválság”

Néhány év kedvezőtlen eredményei után ismét jó vöröshagymatermést takarítottak be a makói tájkorzet gazdaságai. Csongrád megye tisztántúli részén 5500 holdat foglaltak el az idén a hagymültetvények és az átlaghozam eléri a 100 mázsát. Több szövetkezetben, mint például a makói József Attila és a makói Lenin Tsz-ben 130 mázsás holdankénti eredmény tanúsítja a 200 esztendő kultúra jogosultságát. Az elmúlt évtizedben ugyanis sok szó esett a fűszernövény termesztésének problémáiról, a költséges termelésről, vagy ahogyan sokan mondták: „a hagymaválságról”.

A közös gazdaságok a tudományos kutatók segítségével bebizonyították, hogy nincs szó „hagymaválságról”, mert egyre inkább kirajzódnak a nagyüzemi termesztés útjai. Eppen a legszámottevőbb gazdaságok igyekeznek a helyi viszonyoknak legjobban megfelelő termesztési módszereket kidolgozni. Nagyszerű eredményt ért el ezen a téren a makói Lenin Tsz: 100 holdon a szegedi kísérleti intézet kutatóinak javaslatára új, szabadalmaztatott dughagymaszóró berendezéssel tették földbe a „vetőmagot”, majd vegyszeres gyomirtást alkalmaztak és gépesítették a betakarítást.

Erdő, erdő...

Őszi táj rohan szembe az autóval. Ez még a napsugaras, a kék égboltú — de lassan már felgomolyognak a felhők is, árnyék terül a földekre, kukoricásokra, paprikafüzérekkel ékes tanyákra.

Ásotthalom felé kanyarodunk. Akácok, fehér derekú nyárfa villannak el. Itt kezdődik az erdő — amit talán májusban lelkesítőbb, üdítőbb nézni, de szép most is: kiszínesedve, leveleit hullatva, avarrá eltérítve. Halványárgán, pirosbarnán, élénkzöldösen — s még hány és hány színárnyalatában a zóldet elégető őszi tűznek!

Manapság elég sokan irigyeljük az erdészeket. A természetből való elszakadásunk sajog vissza ebben. Vékendeken keressük az utat a fák közé, megyünk azokhoz az ösvényeken, melyeket ők szászor, ezerszer végignyomoznak.

MIERT VÁLASZTOTTA? Szép hitvatás. Az erdészeti szakmunkásképző iskola, itt, Ásotthalmon jól illusztrálja: 11 holdas park közepén laknak, tanulnak, készülnek a holnapra a fiatalok. A harmadéves Hubal Györgyöt kérdezem: miért választotta ezt a szakmát?

— Nekem nagyon tetszik — mondja a szőke fiatalember. — Mindig vonzódtam a természethez. Ha végzek, levelezőn tovább akarok tanulni az erdészeti technikumban.

— Mi a távlati terve? Hol szeretné leélni az életét?

— Egy erdészházban. Valahol fenn a Mátrában.

Néhány utcával odébb, egy zöld ajtó, sárga falú házban keressük az erdészvezetőt. Nagy Sándor, aki ezt a munkakört betölti, jól megtermett, életvidám ember. Irodájában négy ózaganos díszleg a falon. Mégis, ahogy a vadászatra terelődik a szó:

— Nem vagyok vadász. Tudja, épp eleget járom egész héten az erdő.

— Azért csak kiló néha egy-egy őzbakot? — célzok

a tróféákra. De ezúttal én löttem bakot a főtévesemmel.

— Nem lövöm ki. Aki még nem hallotta őket sirni, nem is érti ezt. Úgy tud az sirni, mint egy szerencsétlen, árván maradt Kisgyerek. Ott voltam egyszer, mikor az egyik gerinclovást kapott és vergődött, és tudta, hogy nincs menekvés. Hát szóval: én sajnálom...

ÖT ÉS FEL-EZER HEKTÁR

Az erdész a Magyar Állam erdőgazdálkodásáért felelős Szótára szerint: erdők művelésével, ültetésével, ápolásával foglalkozó termelési ág. A kisfenyőcsemétek, amiket idejövót látunk, éppúgy hozzátartoznak, mint a világos színű deszkák, fahasabok, ládák, amelyek a kisvasút mellett sorakoztak. Az erdész — természetalkítás is, termelés is. Munka. S az itteni erdők: üzem. A Délalföldi Erdő- és Fafeldolgozó Vállalathoz tartozik.

— Nemcsak a puskát kell itt vinni a vállon, meg fácskát lödözni — mint némeilyik fiatalember gondolja —, valamivel több ez — mondja az erdészvezető. — Az ősz is sok munkát hozott. De mindig, minden napra jut belőle.

Majd öt és fél ezer hektár az erdei birodalom. Tölgyesek, nyárosok, fenyők mellett 22 hektár olyan természetvédelmi terület, ami a régi pusztai erdőfoltok képét őrzi. Erdőrezervátum.

Nagy Sándor az idei aszályos évre panaszodik. Most gyűjtenék a tölgyermakot — 300 mázsát az idei terv —, hát ezt nehéz lesz teljesíteni. Látunk megcsapott törzsi fenyőket: gyanút éreztenek azok az iparnak Két-három kilogrammot is megad egy-egy törz, de esőtlen időben kevesebbet. Ilyenkor bizony az évgyűrűk is keskenyebbre formálódnak a kéreg alatt.

Ami az éveket illeti, Nagy Sándor már a negyvenharmadikat tapossa. Itt él a családjával, egy takaró erdészházban.

— A fiam nyolcadikos. Szegedre akar menni, szak-középiskolába.

— Erdész lesz ő is? — Úgy indul.

Az erdészlet legnagyobb részén fát termelnek. Növeleik, vágják és újraültetik; kell a faanyag az országnak. Idén is sok ezer köbméter fa kitermelését írja elő a terv. Aztán jön a tuskószedés, szántás, a talaj előkészítése a tavaszi erdő-sítésre.

Barna fiatalember kopogtat be.

— Sanyi bácsi, ide küldtek a másik szobából, hogy...

— Szóval: igent mondasz?

— Igen.

Egy ezerórás tanfolyamra vonatkozott az igen; ki-

mondója nem favágó, hanem fakitermelő szakmunkás lesz. Jó fizikum kell hozzá, kezelni a fanyűvő gépeket, s két esztendővel gyakorlat is az előfeltételek közé tartozik.

SARJAK, FACSEMÉTEK

Rácz Józsefet először a csemete kertben keressük. Aztán magunk mögött hagyva a falut, a háza felé indulunk. Egy nyiladékból színpompás fácskakas villan elénk. Fácánból van a legtöbb. Nyúlra, fogolyra, őzre ritkábban találnak az erdőjárók.

Az „erdei lak” homlokzatán ágobogás szarvasagancs, körülötte sudár, terebélyesek. A kis tacsók csak illetudásból ugat ránk; s farkosvállással tesz pontot a hangoskodásra. Az erdész néz szívesen fogad bennünket, tágas, a legmodernebb berendezett lakásba vezet.

— A férjem, sajnos nincs itthon. Kint a tóparton horgászik.

— Hány éve erdészkednek?

— Augusztusban múlt húsz éve.

— Jó itt élni?

— Persze hogy jó. A fiam is szakmabeli — mutatja a képet —, az itteni szakiskolában végzett.

Esküvői képet is láthatunk: a kislányom — mondja —, férjhez ment egy agronomushoz.

Pár kilométert meg kell tenni a mély homokúton, hogy a tóhoz juthassunk. Messziről csak a motor látszik. Lenn a viznél lesi a haljárást a szabadságos erdész, Rácz József. Napbarátságos arc. A hetyeke kalap alól őszes haj csillan elő. Noha horgászni jött, a puskája is vele van, mint minden újtán.

Ő a Rivó-kerület vezetője. Szívesen beszél erdei útjairól, arról, hogy figyell olyankor a fák fejlődését, melyiket miért jelöli ki „egészségügyi kitermelésre”. Szereti, amit csinál, ezért hívta maga mellé a fiát is, aki szívesen jött, mert ő is szereti, ebben nőtt fel.

— En egyébként csemete-kertész vagyok. Ez a leg-szebb; az új erdő nevelése. A magból születő új facsemétek. — Olyan szeretettel mondja ezt, mintha lelkes lényekről beszélne: nevelő a tanítványairól. Ami azt illeti, sok van belőlük. December végéig például 4 millió fenyőfacseméte indul életútjára a 9 hektáros őri-áskertből.

A csemete, amit ültetnek. A szálla, amit ledöntenek. A tuskó, amit kiszántanak, hogy az új sarjnak helyet adjon.

Talán ezért is olyan érdekes, szép ez a munka, mert átvette a természet elemi ritmusát.

Simai Mihály

„Dobozolt” magyar ízek

A magyar ízek híret nemcsak a világhírű mesterszakácsok és a külföldön gyakorolt vendégszerelő magyar éttermek örögbírói, hanem egyre több országban ismerik és kedvelik meg konzervként is a jellegzetes magyar ételeket.

A Terimpex külkereskedelmi vállalat az ősszel több európai nagyvárosban mutatott be magyaros ételkonzerveket. Új márkák jelentek meg a piacon. „Ungarland” és „Piroška” néven. Jelenleg a Német Szövetségi Köztársaság egyik legnagyobb áruházi konszerjének, a Hertie cégnek 67 szupermarketjében tartanak magyar élelmiszer-bemutatókat. Franciaországban az Inno áruházakban „vendégszereltek” a dobozokba csomagolt magyar ízek.

A bemutatók nyomán, 1971-ben jelentősen nőtt az export. A Terimpex a világ félszáz országába szállít magyaros ételkonzerveket.

Kedvező légkörben dolgozhatnak a kisiparosok**A KIOSZ országos küldöttgyűlése**

Pénteken a Vasas-székház dísztermében megkezdte munkáját a KIOSZ VI. országos küldöttgyűlése. Megjelent Faluvégi Lajos pénzügyminiszter, ott volt Andriko Miklós, az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője, Barati József, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, az érdekelteket minisztériumok képviselői, a szakszervezetek, a KIOSZ-szal együttműködő érdekképviseleti szervek, továbbá az NDK, a lengyel és az olasz kisipari szervezetek delegációi is. A 90 ezer hazai kisiparost 240 küldött képviseli a tanácskozáson, amely megtárgyalja a KIOSZ négyéves tevékenységét, megjelöli a következő időszak főbb feladatait, s megválasztja a KIOSZ vezetőtestületét.

Nagy Jánosnak, a KIOSZ első elnökhelyettesének megnyitja után megválasztották a küldöttgyűlés bizottságait, majd dr. Gervai Béla, a KIOSZ elnöke kiegészítette a választmány irásos jelentését. Megállapította, hogy hazánkban ma kedvező légkörben dolgozhatnak a kisiparosok, munkájukhoz jó feltételeket teremtett a gazdasági mechanizmus reformja. Az elmúlt években számos bürokratikus korlátozó intézkedést szüntettek meg, s jótékonyan érezte hatását a szolgáltatók fejlesztéséről szóló kormányhatározat. Míg a KIOSZ előző küldöttgyűlésén még az volt a probléma, hogy lesz-e elég munka, most arról számolhatnak be, hogy kevés a kisiparos.

Elmondotta: a kisiparosok száma papíron növekedett az utóbbi években. Ez azonban nem egyenlő a kapacitás bővülésével. Egyrészt, mert az elmúlt év végén 17 ezren munkaviszony vagy nyugdíj mellett átlagosan napi 3–4 órát dolgozva üzték iparukat, másrészt a kisiparosok 29 százaléka elérte a nyugdíjkorhatárt, s szintén csak napi néhány órát munkálkodhat.

A beszámoló kiegészítése után került sor a jelentések, a határozati javaslat, s a KIOSZ alapszabály-tervezetének vitájára.

Betétkönyv — úszülötteknek

Az Országos Takarékpénztár hagyományosan ezer-ezer forintos takarékbetétkönyvvel ajándékozza meg éventeként a világtakarékossági nap fővárosi, illetve megyei első szülöttjeit. Tegnap, pénteken — most sorrendben harmadszor — szegedi újszülött kaptak az OTP ajándékát Csongrád megyében.

Kelemen Lajosné szegedi villamoskalauznő október 29-én 1 óra 10 perckor adott életet a szegedi női klinikán harmadik leánygyermekének, Gabriellának. Hegyi Júlia, az OTP megyei igazgatóságának helyettes vezetője tegnap délután a női klinika szülészeti osztályán az ott dolgozók jelenlétében adta át egy csokor szegfű kíséretében a Csongrád megye világtakarékossági napi első újszülöttjének, Kelemen Gabriellának az ezerforintos takarékbetétkönyvet.

K. L.

Kamarazenei est

Csütörtök este hangzott el a filharmonia idei első kamarabérleti hangversenye a Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola hangversenytermében. Az est szölistái Erdélyi Csaba brácsaművész és Szabó Márta (zongora), valamint Nagy Imre oboaművész, a Szegedi Szimfonikus Zenekar első oboistája és Nagy István (zongora) voltak.

A hangverseny első felében Erdélyi Csaba műsorát hallottuk, Telemann: Három szólófantáziáját, majd Schumann: Meseképeket és Schubert: Arpeggio szonátáját. A fiatal szölistát mindhárom műsorszámánál elsősorban a rendkívül szép brácsahang és a tiszta, világos deklamálásra, érthető előadásra való törekvés jellemezte. Főként a Schubert-mű előadásában, de általában azt tapasztaltuk, hogy a részleteket szinte mártó módon értetelmesebben, ki-

emelni akaró megformálás mellett elsikkad a művek egészének felépítése, így megfelelő hatása is — bár a zongorakíséző Szabó Márta játéka némileg ellensúlyozta ezt az egyenetlenséget.

Nagy Imre oboaművész műsora jóval szerencsésebb volt. Előadása céltudatos, szép hangú, egészében és részleteiben egyaránt világos: tisztán és nagy művészi jelentőseggel ható interpretációja izgalmas zenéi élményt jelentett. Amiben jelentős szerepe volt a jól ismert szegedi zongoraművész, Nagy István energikus, biztos technikájú zongorázásának is. Előadásukban maradéktalanul élvezhettük Händel: g-moll szonátáját, Saint-Saëns és Hindemith nagyon nehéz technikai felkészültséget igénylő oboa-zongora szonátáját is.